

Fotografie de grup Simpozionul Național „Biserica și Armata. Tradițiile Conlucrării”, ediția a 12-a

Dr. Teodora GIURGIU
Dr. Silviu-Daniel NICULAE

CONSACRAREA MĂNĂȘTIRII DINTR-UN LEMN CA SFÂNT LĂÇAȘ AL AVIATORILOR, MARINARILOR ȘI BRIGĂZII 30 GARDĂ „MIHAI VITEAZUL“

La împlinirea a 135 de ani de la nașterea generalului Paul Teodorescu, Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României, care îi poartă numele, a împlinit ultimele dorințe testamentare legate de consacrarea Mănăstirii Dintr-un Lemn ca sfânt lăcaș de rugăciune și pomenire nu numai pentru aviatori și marinari, ci și pentru Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul”.

La 28 iunie 1979, generalul Teodorescu și-a întocmit testamentul desemnând pe unul dintre cei mai apropiați colaboratori, generalul-maior (r) aviator Ion Di Cezare ca legatar. Documentul

poartă titlul „Ultimele Dorinți ale gen. R. Paul Gh. Teodorescu”. În anexă sunt evidențiate numele aviatorilor (Ion Popescu-Oiță, Ștefan Circa, Ion Di Cezare, Ilie V. Stan, Mihail Pavlovschi, Boris Capbătut, Nicolae Marinescu și Nicolae G. Cândea), marinarilor (Horia Măcellariu, Gheorghe Mocanu, Ion Bănică, Ion Rădescu și Mișu Petrovici), precum și ale ofițerilor de la Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul” (Gheorghe Ionescu-Filiași, Grigore Mastan, Nicolae Stănculescu, Gheorghe Oprișescu și Ion F. Zlate). Aceștia sunt nominalizați și în tabloul intitulat „Colaboratorii și executorii testamentari ai g-ral col. Paul Teodorescu” aflat în camera memorială din Palatul Brâncovenesc.

Activitățile de comemorare s-au desfășurat pe parcursul a două zile. Vineri, 7 iulie, a avut loc Simpozionul Național „Biserica și Armata României. Tradițiile Conlucrării”, în biserica nouă a Mănăstirii Dintr-un Lemn. Prof. univ. dr. Valentin Ciorbea și Maica Stareță Stavrofora Emanuela Oprea au lansat numărul 10 al revistei „Misiunea”, periodicul Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, avându-i alături pe colaboratorii permanenți și de suflet ai proiectului editorial.

A doua zi, sâmbătă, 8 iulie, a avut loc ceremonia religioasă și militară de închinare a Mănăstirii Dintr-un Lemn ca sfânt lăcaș de rugăciune și pomenire și pentru Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul”.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului și sub coordonarea domnului general-locotenent Corneliu Postu, directorul Statului Major al Apărării, a fost dezvelită o placă dedicată eroilor Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”, al cărei text îl redăm în continuare:

Recunoștință și veșnică pomenire Eroilor Unității de Gardă căzuți la datorie în toate timpurile pentru apărarea Țării și a credinței strămoșești, pe fiecare după numele său înscris în Cartea de istorie a neamului.

Pomenirea lor în Sfânta Mănăstire ctitorită de generalul Paul Teodorescu comandant al Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul” (6 noiembrie 1928-1 noiembrie 1932) spre mântuirea sufletelor și întărirea întru credință a noastră, a celor ce îi cinștim.

*Asociația „Mihai Viteazul 30 Tradiție și Continuitate”
Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul”*

8 iulie 2023.

În cadrul ceremoniei a luat cuvântul domnul general-locotenent Corneliu Postu:

Anul trecut, la dezvelirea bustului generalului Paul Teodorescu, am prezentat succint activitatea sa cu totul remarcabilă ale căror repere principale îmi face plăcere să le reamintesc: profesor și comandant al Școlii Superioare de Război, diplomat militar, subsecretar de

stat la Ministerul Apărării Naționale, ministrul Aerului și Marinei, inițiator, după Primul Război Mondial, al noii doctrine militare a României, al treilea ctitor al Mănăstirii Dintr-un Lemn, membru corespondent al Academiei Române și membru titular al Academiei Oamenilor de Știință.

La împlinirea a 135 de ani de la nașterea sa, suntem prezenți la un moment solemn pe care generalul, în testamentul întocmit la 28 iunie 1979 și păstrat în camera memorială din Palatul Brâncovenesc și l-a dorit să fie îndeplinit: Mănăstirea Dintr-un Lemn să fie lăcaș de rugăciune și pomenire nu numai pentru aviatori și marinari, ci și pentru Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul”.

Din acest motiv, în cele ce urmează aș dori să evoc câteva repere din activitatea desfășurată în perioada cât generalul Teodorescu a făcut parte din efectivele aceste unități.

La 6 noiembrie 1928, locotenent-colonelul Paul Teodorescu este numit „ajutor de șef de corp”, similar astăzi cu funcția de locțiitor, la Regimentul 6 Infanterie „Mihai Viteazul”.

La 10 mai 1929, a fost avansat la gradul de colonel, fiind numit, la 28 iulie 1929, la comanda acestei unități, cunoscută mai ales sub numele de Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul”.

Va rămâne în funcție până la 1 noiembrie 1932.

În cei aproape 4 ani: a refăcut întreaga cazarmă a regimentului, punând în stare de funcționare lumina electrică, instalațiile de apă și canalizare, precum și atelierele; a înființat un poligon de tragere redusă, introducând instrucția pentru trageri asupra aeroplanelor; a organizat sala de transmisiuni; a participat la aplicațiile și exercițiile regimentului, asigurând pregătirea de luptă pentru ofițeri și trupă, obținând rezultate deosebite; a modificat structura instrucției, care devine preocuparea sa prioritară, reușind să constituie acel întreg, ceea ce a permis ca regimentul să devină unul de elită al armatei române. În procente care au variat în funcție de necesități, pregătirea cuprindea: educația morală, educația fizică, instrucția tehnică, cunoașterea armamentului, instrucția tragerii, instrucția de luptă, instrucția „serviciului interior”, instrucția „serviciului în garnizoană”, cunoașterea prevederilor „Codului Justiției Militare”, alfabetizarea neștiutorilor de carte, denumită în program „școala de carte”.

Colonelul Teodorescu a primit din partea șefilor cele mai elogioase aprecieri în ceea ce privește disciplina, ordinea desăvârșită și administrația eficientă, care caracterizau întreaga cazarmă.

Misiunea regimentului nu s-a redus numai la pregătirea efectivelor pentru luptă.

Regimentul a asigurat gărzile destinate să păzească

obiective deosebit de importante de-a lungul vremii (Palatul Regal Victoria, Palatul Regal Cotroceni, Palatul Princiar Kiseleff sau clădirea Senatului) și a participat, în diferite structuri organizatorice (pluton, companie, detașament), la desfășurarea a numeroase activități comemorative, precum cea de la Mormântul Eroului Necunoscut, ceremonii și altele.

Drumurile gărzilor de la cazarmă spre obiectivele de pază și înapoi erau întotdeauna însoțite de muzica regimentului. În zilele de duminică și în cele de sărbători naționale și religioase, gărzile au fost conduse și cu Drapelul regimentului.

Colonelul Paul Teodorescu s-a achitat cu brio și de greaua misiune a instruirii specifice organizării și controlului militarilor destinați serviciului de gardă al obiectivelor primite în pază, activitatea fiind executată cu același simț de răspundere și profesionalism, ca și cea legată de instrucția de luptă a regimentului.

Colonelul Paul Teodorescu singur sau numai însoțit de câțiva ofițeri și/sau detașamente reprezentative, ofițeri și/sau subunități din regiment sau regimentul în întregul său au participat la diverse evenimente: sărbători naționale și religioase importante (Ziua de 10 mai; oficierea la 1 ianuarie a Te Deum-ului la Sfânta Patriarhie; serbarea Botezului Domnului Iisus Hristos și a Binecuvântării Apelor la 6 ianuarie; oficierea Prohodului din Vinerea Mare și a slujbei de Înviere Sfintele Paști; Ziua Eroilor); alegeri (parlamentare, județene, urbane și comunale); ceremoniale ale depunerii jurământului militar și lăsării la vatră ale contingentelor de militari; onoruri date la înmormântarea cadrelor militare și a unor civili – demnitari ai statului sau deținători de ordine militare pentru fapte de armă; oficierea serviciilor religioase ținute în București în memoria mareșalului Joffre (7 ianuarie 1931, la Biserica Mihai Vodă și Biserica Catolică) și a generalului Berthelot (31 ianuarie 1931, la Biserica Mihai Vodă); vizita unor înalte personalități și delegații politice și/sau militare străine (între 22-23 mai 1929– participă la activități specifice de protocol pe timpul desfășurării lucrărilor Conferinței șefilor statelor majore ale armatelor statelor din Mica Înțelegere, întruniți la București; primirea: la 14 iunie 1930 a generalului francez Gouraud, la 20 iunie 1930 a trimisului extraordinar și ministrului plenipotențiar al Letoniei, între 23-25 ianuarie 1931 a Principelui și Principesei Japoniei, la 5 noiembrie 1931 a Principelui Suediei).

De menționat că, la 6 ianuarie 1932, Carol al II-lea, însoțit de A.S.R. Marele Voievod Mihai I, Regina Mamă, ministrul Armatei, șeful Marelui Stat Major, generali și ofițeri, s-au deplasat în cazarma Regimentului de Gardă, unde au inaugurat Cazinoul, sala de aplicațiuni și muzeul acestuia. Colonelul Paul Teodorescu a primit

înalte aprecieri pentru aceste realizări.

Tot, în anul 1932, au vizitat cazarma regimentului mareșalul Prezan, Ștefan Cicio Pop, președintele Camerei Deputaților și generalul Douglas Mac Arthur, șeful Statului Major al armatei americane.

În perioada exercitării comenzii regimentului, colonelul Paul Teodorescu a întocmit și dăruit armatei 3 lucrări de mare interes, cu aprobarea Marelui Stat Major: „Instrucția într-un regiment”, ca rezultat al experienței dobândite în cei 4 ani de comandă, „Întrebuințarea jandarmilor în operațiuni”, prin care a dat o nouă orientare pregătirii lor ca luptători pe front și „Tactica Generală: Ce trebuie să știe orice ofițer”, lucrare care a fost premiată de Academia Română cu premiul „Gheorghe Lazăr”, cu următoarea apreciere: „Cartea col. Teodorescu Paul desfășoară lupta modernă a Diviziei și urmărește până la sfârșit toate fazele luptei, cu un neîntrecut spirit de judecată, logică și competență, într-un stil ales și curat românesc”.

Acestea au fost câteva repere din realizările generalului Paul Teodorescu, riguros, extrem de precis și eficient în tot ceea ce planifica și realiza, atent la detalii, calități pentru care a fost apreciat atât la comanda Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul”, cât și de-a lungul întregii cariere.

Pentru toate acestea, și nu numai, ne revine, cu fiecare ocazie, datoria de onoare de a evoca personalitatea acestuia și a onora amintirea domniei sale.

În continuare domnul prof. univ. dr. Valentin Ciorbea și domnul general-maior (r) Adrian Costache au amintit momente esențiale din cariera generalului Paul Teodorescu și au subliniat importanța organizării de evenimente comemorative așa cum este și cea de aniversare a 135 de ani de la nașterea sa.

Printr-un Hrisov a fost consfințită dorința testamentară de recunoaștere a Mănăstirii Dintr-un Lemn ca sfânt lăcaș de rugăciune și pomenire al aviatorilor, marinarilor și al Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”.

Noi, Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, dimpreună cu Domnia Sa, Dl. general-locotenent Corneliu Postu, Director al Statului Major al Apărării, cu Domnia Sa, Dl. general-locotenent Viorel Pană, șef al Statului Major al Forțelor Aeriene, cu Domnia Sa, Dl. viceamiral Mihai Panait, șef al Statului Major al Forțelor Navale, cu Domnia Sa, Dl. colonel Sergiu Mungiu, împuternicit comandant al Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”, cu Domnia Sa, Dl. prof. univ. dr. Valentin Ciorbea, Director al Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu” și cu Domnia Sa, Dl. general-maior (r) Adrian Costache, Președinte al Asociației „Mihai Viteazul 30 Tradiție și Continuitate”, cercetând izvoarele am constatat dorința

testamentară a marelui general Paul Teodorescu ca Mănăstirea Dintr-un Lemn, pe care o consacrase în anul 1939 ca Sfânt lăcaș al Aviației și Marinei, după trecerea sa la cele veșnice, ca 8 aviatori, 5 marinari și 5 ofițeri ai Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul” să preia purtarea de grijă a Sfintei mănăstiri.

În anul împlinirii a 135 de ani de la nașterea generalului Paul Teodorescu (1888-1981), astăzi, 8 iulie 2023, văzând coeziunea Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul” la slujbele arhieresti și ceremonialele militare susținute, dovadă a respectării dorinței fostului comandant al Regimentului de Gardă, întărim prin Hrisovul de față și sfințirea Plăcii Eroilor Marii Unități de Elită a Armatei Române și consfințim „MĂNĂSTIREA DINTR-UN LEMN LĂCAȘ DE ÎNCHINARE, RUGĂCIUNE ȘI POMENIRE A AVIAȚIEI, MARINEI ȘI A BRIGĂZII 30 GARDĂ MIHAI VITEAZUL”.

ASA SĂ NE AJUTE DUMNEZEU!

Drept chezășie a ostnelilor tuturor slujitorilor Bisericii și Armatei României de a stăruî întru adevăr, credință și unitatea românilor de pretutindeni, împlinim această nobilă datorie sfântă prin pecetluirea, sub semnătură, a acestui Hrisov, spre veșnică pomenire a celor ce de-a lungul timpului au contribuit prin jertfă și prin rugăciunile lor la înnoirea Sfintei Mănăstiri Dintr-un Lemn: slujitori, întemeietori, ierarhi, preoți și alți binefăcători și noi citori ai acestui Sfânt lăcaș, după cum urmează:

† VARSANUFIE, ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Corneliu Postu, general-locotenent, Directorul Statului Major al Apărării

Viorel Pană, general-locotenent, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene

Mihai Panait, viceamiral, șef al Statului Major al Forțelor Navale

Sergiu Mungiu, colonel, împuternicit comandant al

Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul”

Dr. Valentin Ciorbea, profesor universitar, Directorul Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”

Adrian Costache, general-maior (r), Președintele Asociației „Mihai Viteazul 30 Tradiție și Continuitate”

Stavr. Emanuela Oprea, stareța Mănăstirii Dintr-un Lemn².

Alături de cei care au semnat Hrisovul s-au aflat contraamiralul de flotilă Liviu Coman (loctiitorul șefului Statului Major al Forțelor Navale), generalul de brigadă Cornel Tonea-Bălan (șeful Direcției Structuri și Planificarea Înzestrării), generalul de brigadă Bogdan Cernat (comandantul Diviziei 4 Infanterie „Gemina”), reprezentanți ai forțelor navale și aeriene, ai unității de gardă, istorici, arhiviști, profesori, cercetători, preoți, maici și un numeros public.

Ceremonialul s-a încheiat la mormântul generalului Paul Teodorescu, unde au fost depuse coroane de flori, slujba Parastasului fiind săvârșită de Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie și un sobor de preoți.

THE CONSECRATION OF THE MONASTERY DINTR-UN LEMN AS A HOLY PLACE FOR AVIATORS, SAILORS AND MEN FROM THE 30TH GUARDS “MIHAIL VITEAZUL” BRIGADE

Abstract: The article depicts the proceedings of the conference held at the Dintr-un Lemn Monastery in 2023, consecrating the monastery as a holy place for enlisted men from all services of the Romanian Armed Forces, as General Paul Teodorescu wanted.

Keywords: Dintr-un Lemn Monastery, Paul Teodorescu, Valentin Ciorbea, Army, Orthodox Church.

NOTE

[1] Pentru mai multe detalii vezi Prof.univ.dr. Valentin Ciorbea, Maica Stareță Stavrofora Emanuela Oprea, *Generalul Paul (Pavel) Teodorescu – Testamentul. Omagiul colaboratorilor și subordonaților*, în revista „Document. Buletinul Arhivelor Militare Naționale Române”, anul XV, nr. 3(57)/2012, pp. 69-76; *Generalul adjutant Paul (Pavel) Teodorescu (1888-1981) – Vocația creativității*, coordonatori prof.univ.dr. Valentin Ciorbea, P.S. dr. Emilian Lovișteanu, comandor dr. Marian Moșneagu, Editura Ex Ponto, Constanța, 2013, pp. 292-308; Valentin

Ciorbea, *Generalul adjutant Paul Teodorescu (1888-1981) – Dimensiunile creativității*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2023, pp. 311-323.

[2] Valentin Ciorbea, *Generalul adjutant Paul Teodorescu (1888-1981) – Dimensiunile creativității*, Editura Academiei oamenilor de Știință din România, București, 2023, pp. 342-343.